

نقشه راه اجمالی طرح تقویت تعاملات
با شهرهای خواهرخوانده اصفهان

شهروند دیپلمات

اداره کل ارتباطات و امور بین الملل
شهرداری اصفهان

پارادایلماسی یا دیپلماسی موازی به معنای نقش آفرینی هویت‌های فروملی در عرصه سیاست خارجی و مشارکت آنان، مستقل از حکومت مرکزی در عرصه روابط بین‌الملل، از اهمیتی فزاینده در عصر جهانی شدن برخوردار است. حکومت‌های محلی که رهبری و هدایت شهرها را در سطح جهان بر عهده دارند، از جمله مهم‌ترین این هویت‌های فروملی هستند که در قالب‌هایی ورای چارچوب‌های رسمی دولت‌ها در اجرای سیاست خارجی، به نقش آفرینی در نظام بین‌الملل می‌پردازند.

امروزه، نه دولت‌ها بلکه این شهرها هستند که بازیگران اصلی در حل و فصل بسیاری از مسائل از جمله فقر، آلودگی هوا و محیط زیست، مهاجرت، بیماری‌های مسری، تبعیض و بی‌عدالتی، جرایم و جنایات سازمان یافته، بحران‌های اقتصادی به شمار می‌آیند. همین تغییرات در نظام بین‌الملل موجب شده است تا دیپلماسی شهری به عنوان جنبه‌ای از پارادایلماسی ظهور و بروز یابد. اکنون شهرداری اصفهان درصدد است تا با یاری گرفتن از دیپلماسی شهروندی، بستری برای توسعه دیپلماسی شهری بنا نماید. بر همین اساس، ابتکار «شهروند دیپلمات» در فروردین ۱۳۹۹ در اداره کل ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری اصفهان مطرح و اهداف پنجگانه ۱. ارتباطات مؤثر با شرکای خارجی (خواهرخوانده‌ها)، ۲. شناسایی تسهیلاتگران شهروندی، ۳. توسعه همکاری‌های اقتصادی و علمی به ترتیب با محوریت بخش خصوصی و دانشگاه‌های اصفهان، ۴. افزایش تعاملات با دستگاه دیپلماسی کشور و ۵. دستگاه‌های استانی و در نهایت شکل‌گیری دانش، مهارت و نگرش بین‌المللی در تمامی مجموعه‌های شهر برای آن تعریف گردید.

این ابتکار به دنبال آن است تا کلید روابط خواهرخواندگی را روی میز بگذارد تا آن دسته از تسهیلاتگران شهروندی از جمله تجار، اساتید، دانشجویان، فعالان فرهنگی و رسانه‌ای، ایرانیان خارج از کشور و غیره که دارای بسترها و کانال‌های مناسب و مجاز برای معرفی و تقویت جایگاه، برند و ظرفیت‌های اصفهان در شهرهای خواهرخوانده و کشورهایشان هستند، بتوانند در قوت بخشیدن به ارتباطات فرهنگی، هنری، اقتصادی و علمی طرفین به کنشگری بپردازند.

براساس ترکیب فعلی شهرهای خواهرخوانده اصفهان، این شهر قادر است از بستر پنج منطقه مهم جغرافیایی جهان برای توسعه همکاری‌های فرهنگی، هنری، اقتصادی و علمی بین‌المللی با طرف‌های خارجی بهره‌برداری کند. چراکه خواهرخوانده‌ها در نقش پیونددهنده اصفهان به این مناطق جهانی (آسیا، اروپا، خاورمیانه، آمریکای لاتین، خاورمیانه) هستند.

براساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته، این ابتکار اداره کل ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری اصفهان که با همکاری نمایندگی وزارت امور خارجه، کنسرسیوم همکاری‌های علمی بین‌المللی دانشگاه‌ها و شهرک علمی تحقیقاتی و اتاق بازرگانی اصفهان به عنوان بازوهای اصلی فکری و اجرایی در دستور کار قرار دارد، ۱۳ سلسله نشست با عنوان «هم‌نشست خواهرشهرها» را برگزار کرده و در هریک، پرونده یکی از ۱۳ شهر خواهرخوانده اصفهان را روی میز می‌گذارد. پیش از آن، فراخوانی گسترده در سطح شهر، فضای مجازی و بسترهای آنلاین در راستای اطلاع‌رسانی به شهروندان و دعوت تسهیلگران شهروندی به ثبت نام در پلتفرمی که از سوی این اداره کل طراحی و راه‌اندازی شده است، منتشر خواهد شد. سپس، شرایط ثبت‌نام‌کنندگان در کمیته‌ای مورد بررسی قرار خواهد گرفت و جمعی که شرایط، بسترها و کانال‌های ارتباطی آنها کاربردی و مفید تشخیص داده شود، به نشست خواهرخوانده مربوطه که نمایندگانی از وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، اداره مرتبط در آن وزارتخانه، سفارت آن کشور در ایران، انجمن‌های دوستی، سازمان‌های مردم‌نهاد و ... نیز حضور دارند دعوت خواهند شد تا با کنشگری موثر و مشخص، هرکدام به یک «شهروند دیپلمات» برای اصفهان بدل گردند. در نهایت، پس از هر نشست (یا مجموعه‌ای از نشست‌ها)، برنامه اقدام (Action Plan) همکاری با هر شهر خواهرخوانده تدوین می‌گردد و همه فعالان بین‌المللی اصفهان اعم از دولتی، غیردولتی و شهروندی، مسیر روشن ارتباطات اصفهان‌محور با این ۱۳ شهر را خواهند شناخت. این امر موجب خواهد شد تا از کلیشه‌پردازی و موازی‌کاری در سیاست خارجی اصفهان جلوگیری به عمل آمده و مجموعه کنشگران به صورت منسجم و با برنامه‌های اقدام تدوین شده رو به جلو و افزایش مناسبات حرکت نمایند.

- نظر به اینکه شهرداری اصفهان به عنوان دبیرخانه اجرایی این ابتکار تعیین گردیده است، این دستگاه با اخذ نظرات سایر بخش‌های فوق‌الذکر، تصویری اجمالی از مجموعه ظرفیت‌های «شهروند دیپلمات» را به طرح ذیل ارائه می‌نماید.

- بدیهی است محورهای ذیل، صرفاً جهت ارائه شمایل اجمالی ظرفیت‌های همکاری و تعاملات با خواهرخوانده‌ها در چارچوب ابتکار «شهروند دیپلمات» است و برنامه اقدام مناسبات با هر یک از ۱۳ شهر، پس از نشست‌های اشاره شده، تدوین و تکمیل خواهند شد.

موضوع	
افزایش مشارکت شخصیت‌های حقیقی، نهادهای مدنی و به ویژه انجمن‌های دوستی در راستای تعریف و اجرای برنامه‌های مشترک	شناخت ظرفیت‌ها و ایجاد رابطه و توسعه همکاری با ایرانیان مقیم خارج از کشور(به ویژه اصفهانی‌های مقیم خارج) در حوزه‌های مختلف
زمینه‌سازی برای شکل‌گیری میز فرهنگی اصفهان در هریک از خواهرخوانده‌ها و بالعکس	تلاش، فعالیت و زمینه‌سازی برای توسعه صادرات دانش و خدمات فنی و مهندسی و توانمندی‌های شهرداری و واحدهای صنعتی و خدماتی اصفهان به خارج از کشور
زمینه‌سازی برای توسعه صنعت گردشگری اصفهان (با نگاهی بر گردشگری سلامت، گردشگری مذهبی و.. در کنار سایر اشکال این صنعت) و جذب سرمایه‌گذاری در این حوزه	فعالیت در زمینه تبلیغ، برندسازی مثبت و شایسته از کلانشهر اصفهان در محیط بین‌المللی با تمرکز بر حوزه گردشگری
همکاری و تبادل تجربیات در زمینه بازاریابی شهری	
برگزاری رویدادهای مشترک ورزشی	برقراری پیوند میان فعالان رسانه ای اصفهان و شهرهای خواهرخوانده به منظور زمینه‌سازی برای برگزاری تورهای رسانه‌ای و آشناسازی شهروندان هریک از طرفها با شهر خواهرخوانده خود
برقراری پیوند میان هنرمندان اصفهان و شهرهای خواهرخوانده به منظور انجام پروژه‌های پژوهشی و همچنین رویدادهای مشترک	
برپایی هفته‌های فرهنگی اصفهان در شهرهای خواهرخوانده و بالعکس	

موضوع	
برقراری زمینه ارتباط با اتاق‌های بازرگانی شهرهای خواهرخوانده	بهره‌گیری از ظرفیت پیوند میان اتاق بین‌الملل جوانان ایران و هم‌تایانشان در شهرهای خواهرخوانده
ایجاد فضای دایمی برای به نمایش گذاردن	سرمایه‌گذاری مشترک در پروژه‌های شهری با استفاده از توانمندی‌های اعضای اتاق‌های بازرگانی
برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی از توانمندی‌های طرفین در دو منطقه	توانمندی‌های تجاری اصفهان

موضوع	
برگزاری برنامه‌های فرهنگی، علمی و ورزشی مشترک برای دانشجویان اصفهان و شهرهای خواهرخوانده	معرفی پتانسیل‌های علمی شهر اصفهان توسط اعضای هیات علمی مقیم در شهرهای خواهرخوانده به دانشگاه‌ها و مراکز علمی تحقیقاتی این شهرها
معرفی هنر و صنعت اصفهان به مراکز علمی شهرهای خواهرخوانده و افزایش تعاملات و تردهای فیما بین با استفاده از جاذبه‌های گردشگری اصفهان	زمینه‌سازی برای برگزاری تورهای علمی فیما بین اعضای هیأت علمی و دانشجویان در اصفهان و شهرهای خواهرخوانده
معرفی هنر و صنعت اصفهان به مراکز علمی شهرهای خواهرخوانده و افزایش تعاملات و تردهای فیما بین با استفاده از جاذبه‌های گردشگری اصفهان	انجام مقدمات لازم جهت ایجاد گروه‌های پژوهشی مشترک و تعاملات علمی بین المللی
هدفمندسازی پروژه‌های تحقیقاتی کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری به سوی پژوهش در حوزه خواهرخوانده‌ها با همکاری خواهرخواهرخوانده مربوطه به منظور ایجاد بانک اطلاعاتی و علمی ارزشمندی برای توسعه همکاری‌ها با شهرهای خواهرخوانده	امکان‌سنجی برگزاری دوره‌های آموزشی مشترک به صورت دوره‌های بلندمدت مدرک‌دار و یا درس‌های آموزشی مشترک با استفاده از بسترهای Massive Open Online Courses
ایجاد شبکه علمی فیما بین اعضای هیات علمی شهر اصفهان و شهرهای خواهرخوانده	برگزاری نمایشگاه‌های سالانه در محل دائمی نمایشگاه‌ها با استفاده از امکانات و ظرفیت دانشگاه‌ها، همراه با برپایی میزگردهای تخصصی در حاشیه این رویدادها با حضور سفرا و یا برخی اشخاص مرتبط در این حوزه به منظور ایجاد و گسترش ظرفیت‌های متأثر بر ارتباطات فرا مرزی